

KARTA KURSU

Nazwa	Filozoficzne podstawy humanistyki
Nazwa w j. ang.	Philosophical Foundations of Humanities

Koordinator	Dr Łukasz Kołoczek	Zespół dydaktyczny
Semestr studiów	I	Dr hab. Prof. UKEN W. Heflik
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest pokazanie, że uprawianie humanistyki nierozłącznie związane jest z refleksją filozoficzną. Filozofia to nie tylko starożytne teorie bytu, średniowieczny spór o uniwersalia czy rozliczne dowody na nieśmiertelność duszy czy istnienie Boga, ale przede wszystkim próba całościowego ujęcia ludzkiego świata. W czasie wykładów zostaną pokazane trudności, jakie wiąże się z „całościowym oglądem”, a także rozmaite sposoby radzenia sobie z tymi trudnościami. Przy okazji uczestnicy kursu otrzymają przegląd najważniejszych teorii uprawianych w ramach humanistyki.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa znajomość historii powszechnej oraz historii kultury i literatury wyniesiona ze szkoły średniej.
Umiejętności	Umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów kultury, a także łączenia wspólnych tematów pojawiających się u różnych autorów na przestrzeni wieków.
Kursy	brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Student/studentka wykazuje podstawową wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii z innymi dziedzinami i dyscyplinami obszaru nauk humanistycznych	K1_W03
	W02 Student/studentka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie filologii	K1_W05
	W03 Student/studentka wykazuje świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i jego historycznej zmienności	K1_W07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Student/studentka formułuje i analizuje problemy badawcze w zakresie językoznawstwa (w tym językoznawstwa stosowanego), literaturoznawstwa oraz kultury i historii krajów danego obszaru językowego	K1_U02
	U02 Student/studentka rozpoznaje różne rodzaje wytworów kultury oraz przeprowadza ich krytyczną analizę i interpretację, z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	K1_U04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Student/studentka uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form	K1_K02

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	30										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład online wraz z prezentacją multimedialną

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01												x	
W02												x	
W03												x	
U01												x	
U02												x	
K01												x	

Kryteria oceny	
	Kurs kończy się zaliczeniem. Student uzyska zaliczenie, jeśli zaliczy test pisemny z treści wykładu.

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład 1: Czym zajmuje się humanistyka? Giambattista Vico i początek nowożytnej humanistyki.
 Wykład 2: Humanistyka i humanizm: z dziejów pojęcia humanizm aż po dzisiejsze stanowiska: post-humanizm, trans-humanizm, anty-humanizm.
 Wykład 3: Kim jest człowiek? Zarys dziejów podmiotu.
 Wykład 4: Hermeneutyka jako podstawowy sposób uprawiania humanistyki. Zarys dziejów hermeneutyki.
 Wykład 5: Teorie, które w XX wiek zdominowały humanistykę (1): psychoanaliza.
 Wykład 6: Teorie, które w XX wiek zdominowały humanistykę (2): marksizm.
 Wykład 7: Teorie, które w XX wiek zdominowały humanistykę (3): strukturalizm.
 Wykład 8: Teorie, które w XX wiek zdominowały humanistykę (4): poststrukturalizm.
 Wykład 9: Współczesne tendencje, zwroty w humanistyce (1): zwrot językowy.
 Wykład 10: Współczesne tendencje, zwroty w humanistyce (2): zwrot interpretacyjny (*interpretive turn*).
 Wykład 11: Współczesne tendencje, zwroty w humanistyce (3): zwrot performatywny (*performative turn*).
 Wykład 12: Współczesne tendencje, zwroty w humanistyce (4): zwrot refleksyjny (*reflexive turn*).
 Wykład 13: Współczesne tendencje, zwroty w humanistyce (5): zwrot postkolonialny (*postcolonial turn*).
 Wykład 14: Współczesne tendencje, zwroty w humanistyce (6): zwrot translologiczny (*translational turn*).
 Wykład 15: Współczesne tendencje, zwroty w humanistyce (6): zwrot przestrzenny (*spatial turn*).

Wykaz literatury podstawowej

- Bachmann-Medick Doris, *Cultural Turns. Nowe kierunki w naukach o kulturze*, przeł. Krystyna Krzemieniowa, Oficyna Naukowa, Warszawa 2012
- Braidotti Rosi, *Po człowieku*, przeł. J. Bednarek, A. Kowalczyk, Warszawa 2014.
- Clifford James, O autorytecie etnograficznym, w: tenże, *Kłopoty z kulturą. Dwudziestowieczna etnografia, literatura i sztuka*, przekł. różni, Wydawnictwo KR, Warszawa 2000.
- Drwięga M., *Kim jest człowiek? : studia z filozofii człowieka*, Kraków 2013.
- Geertz Clifford, *Opis gęsty – w stronę interpretatywnej teorii kultury*, przeł. Sławomir Sikora, w: *Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej*, Marian Kempny, Ewa Nowicka (red.), PWN, Warszawa 2003, ss 35 – 58.
- Geertz Clifford, *Zmacone gatunki. Nowa formuła myśli społecznej*, w: tenże, *Wiedza lokalna. Dalsze eseje z zakresu antropologii interpretatywnej*, przeł. Dorota Wolska, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005, ss. 20 – 44.
- Said Edward W. , *Orientalizm*, przeł. Monika Wyrwas-Wiśniewska, Zysk i S-ka, Poznań 2005.
- Taylor Ch., *Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej*, Warszawa 2001.
- Turner V., *Od rytuału do teatru: powaga zabawy*, przeł. Małgorzata i Jacek Dziekanowie, Volumen, Warszawa 2005.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Barker Ch., *Studia kulturowe. Teoria i praktyka*, przeł. Agata Sadza, Kraków 2005
- Baudrillard J., *Symulakry i symulacja*, tłum. S. Królak, Warszawa 2005
- Bauman Z., *Płynna nowoczesność*, tłum. T. Kunz, Kraków 2006.
- Bauman Z., *Ponowoczesność jako źródło cierpień*, Warszawa 2000.
- Belting Hans, *Antropologia obrazu: szkice do nauki o obrazie*, przeł. Mariusz Bryl, Universitas, Kraków 2007
- Debord G., *Spółczesność spektaklu oraz rozważania o społeczeństwie spektaklu*, tłum. M. Kwaterko, Warszawa 2006
- Dilthey W., *Budowa świata historycznego w naukach humanistycznych*, Gdańsk 2000.
- Drwięga M., *Człowiek między dobrem a złem : studia z etyki współczesnej*, Kraków 2012.
- Foucault M., *Nadzorować i karać: narodziny więzienia*, tłum. T. Komendant, Warszawa 1998.
- Foucault M., *Trzeba bronić społeczeństwa. Wykłady w Collège de France 1976* (tłum.: M. Kowalska), Warszawa 1998.
- Freud Z., *Wstęp do psychoanalizy* (różne wydania)
- Gadamer H.G., *Prawda i metoda : zarys hermeneutyki filozoficznej*, Warszawa 2004.
- Goffman E., *Człowiek w teatrze życia codziennego*, tłum. H. Datner-Śpiewak, Warszawa

2000

Hegel G. W. F., *Wykłady z filozofii dziejów*. Tom 1. (Wstęp), Warszawa 1958.

Löwith K., *Historia powszechna oraz dzieje zbawienia*, Kęty 2002.

Mathews G., *Supermarket kultury. Kultura globalna a tożsamość jednostki*, Warszawa 2005

Ricoeur Paul, *Model tekstu: działanie rozważane jako tekst*, przeł. Janina Falkowska, „Pamiętnik Literacki: 75.2 (1984), s. 329 – 354.

Ricoeur Paul, *O sobie samym jako innym*, przeł. Chełstowski, Warszawa 2018

Singer P. (red.), *Przewodnik po etyce*, Warszawa 1998.

Stróżewski W., *Ontologia*, Kraków 2004.

Young Robert J. C., *Postkolonializm. Wprowadzenie*, przeł. Marek Król, Wydawnictwo UJ, Kraków 2012.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	30
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3